

OBSAH

ANOTACE	3
1. PŘEDMLUVA	9
1.1 ÚVOD DO PROBLEMATIKY	9
1.2 HISTORIE OBORU	10
2. ZNALECTVÍ	12
2.1 POJMY: SOUDNÍ ZNALEC, SOUDNÍ INŽENÝRSTVÍ	12
2.2 ŘÍZENÍ TRESTNÍ A OBČANSKOPRÁVNÍ	12
2.3 ZNALEC	13
2.4 ZNALCI A ZNALECKÉ ÚSTAVY	14
2.5 ZNALEC ZAPSANÝ V SEZNAMU ZNALCŮ A ZNALEC PŘIBRANÝ AD HOC	15
2.6 FORMY UPLATNĚNÍ ODBORNÝCH ZNALOSTÍ V TRESTNÍM ŘÍZENÍ	15
2.7 ZNALECKÁ ČINNOST	15
2.8 ODBORNÉ VYJÁDŘENÍ	16
2.9 POROVNÁNÍ ODBORNÉHO VYJÁDŘENÍ A ZNALECKÉHO POSUDKU	17
2.10 KONZULTACE	18
2.11 ZKOUMÁNÍ PROVÁDĚNÉ PŘÍSLUŠNÝMI POLICEJNÍMI PRACOVIŠTI	19
3. ZNALECKÝ POSUDEK	21
3.1 PŘIBRÁNÍ ZNALCE	21
3.1.1 OBLIGATORNÍ PŘIBRÁNÍ ZNALCE	21
3.1.1.1 PROHLÍDKA A PITVA MRTVOLY	22
3.1.1.2 VYŠETŘENÍ DUŠEVNÍHO STAVU	22
3.1.2 FAKULTATIVNÍ PŘIBRÁNÍ ZNALCE	23
3.1.3 FORMÁLNÍ A OBSAHOVÁ STRÁNKA PŘIBRÁNÍ ZNALCE	23
3.1.4 ÚČAST STRAN	24
3.2 POUČENÍ ZNALCE	24
3.3 VYMEZENÍ ÚKOLŮ ZNALCI	25
3.4 LHŮTY K VYPRACOVÁNÍ ZNALECKÉHO POSUDKU	26
3.5 ODMĚNA ZNALCI	27
3.6 ODPOVĚDNOST ZNALCE	27
3.7 ZNALECKÝ POSUDEK PROVEDENÝ ÚSTAVEM	27
4. PROVÁDĚNÍ DŮKAZU ZNALCEM	29
4.1 STADIA ČINNOSTI ZNALCE	29
4.1.1 PŘÍPRAVA POSUDKU	29
4.1.2 VYPRACOVÁNÍ POSUDKU	30
4.1.3 SKLADBA ZNALECKÉHO POSUDKU	30
4.2 VĚROHODNOST VÝSLEDKŮ ZNALECKÉHO ZKOUMÁNÍ A HODNOCENÍ ZNALECKÉHO DŮKAZU	33
4.3 HRANICE MEZI „PRÁVNÍM“ A „TECHNICKÝM“ POJETÍM PROBLÉMU	35
5. SOUHRN	36
6. PODKLADY PRO ANALÝZU DOPRAVNÍ NEHODY	37
6.1 PODKLADY OBJEKTIVNÍ A SUBJEKTIVNÍ	37
6.2 TŘÍDĚNÍ NEHOD	37

6.3 DOKUMENTACE DOPRAVNÍCH NEHOD	37
6.4 OHLEDÁNÍ	42
6.5 ZJIŠŤOVÁNÍ VÝHLEDOVÝCH POMĚRŮ NA VOZOVCE	46
6.6 DOKUMENTAČNÍ TECHNIKA	48
6.7 SVĚDECKÉ VÝPOVĚDI	55
6.7.1 AMNÉZIE A VLIVY PROBLEMATIZUJÍCÍ HODNOTU VÝPOVĚDI	55
6.8 NÁHODNOST MÍRY NÁSLEDKŮ	57
7. APLIKACE FYZIKY	58
7.1 NEHODA JE FYZIKÁLNÍ DĚJ	58
7.2 ZÁMĚNA FYZIKÁLNÍCH POJMŮ	58
7.3 NEWTONOVY POHYBOVÉ ZÁKONY	59
7.4 SÍLY	59
7.4.1 VNITŘNÍ SÍLY SOUSTAVY TĚLES (VOZIDEL) A POHYB SPOLEČNÉHO TĚŽIŠTĚ	60
7.4.2 PRINCIP AKCE A REAKCE, RELATIVNÍ POHYB	60
7.4.3 RÁZOVÁ SÍLA, DÉLKA DRÁHY ZASTAVENÍ POHYBU, TVRDOST NÁRAZU	62
7.4.4 ÚDER TUPÝM PŘEDMĚTEM TUHÝM ČI PODDAJNÝM	62
7.4.5 EXCENTRICKÉ PŮSOBENÍ	64
7.5 ENERGIE	64
7.6 DEFORMACE A DESTRUKCE	65
8. POMĚRY PŘI NEHODÁCH	66
8.1 KTEROU ČÁSTÍ MŮŽE VOZIDLO NARAZIT	66
8.2 POMĚRY PŘI NÁRAZU VOZIDLA	66
8.3 VLIV HMOTNOSTI VOZIDLA	67
8.4 VLIV TUHOSTI VOZIDLA	67
8.5 PRŮNIK DEFORMACÍ, PŮSOBIŠTĚ SIL, CENTRUM RÁZU	70
8.6 MÍJENÍ STRUKTUR V KOLIZNÍ ZÓNĚ	71
8.7 FENOMÉN ČASU	72
8.8 HAVÁRIE S NÁRAZEM A BEZ NÁRAZU NA PEVNOU PŘEKÁŽKU	73
8.9 ČLOVĚK V AUTOMOBILU	73
8.10 DVOJÍ POHYB POSÁDKY UVNITŘ AUTOMOBILU – PŘI NÁRAZU A PO NÁRAZU	74
8.11 POSTŘETOVÝ POHYB VOZIDLA	74
8.12 PROBLEMATIKA BEZPEČNOSTNÍCH PÁSŮ, UPOUTÁNÍ NA ZADNÍCH SEDADLECH	75
8.13 PŮSOBENÍ NA UPOUTANÉ A NA NEUPOUTANÉ CESTUJÍCÍ	76
8.14 PŮSOBENÍ AIRBAGŮ	77
8.15 OTEVŘENÍ DVEŘÍ AUTOMOBILU PŘI NEHODĚ	78
8.16 FENOMÉN PODTRŽENÍ, VYPADNUTÍ Z AUTOMOBILU	79
8.17 POMĚRY PŘI PŘEVŘÁCENÍ VOZIDLA	80
8.18 DEFORMACE PROSTORU PRO CESTUJÍCÍ	81
8.19 ZASKLENÍ KAROSERIE	81
8.20 POHYB JÍZDNÍCH KOL	83
8.21 ČELNÍ STŘET JEDNOSTOPÝCH VOZIDEL	83
8.22 PŮSOBENÍ MOTORISTICKÉ A CYKLISTICKÉ HELMY	85
8.23 POHYB CHODCE, POMĚRY PŘI STŘETU, ODHOZ, PŘEJETÍ	86
9. METODY ANALÝZY	89
9.1 STOPY NA MÍSTĚ NEHODY	89
9.1.1 ANALÝZA STOP PNEUMATIK	89
9.1.2 STOPY KRVE A TĚLESNÝCH TKÁNÍ	94
9.1.3 ZVLÁŠTNOSTI STOP NA MÍSTĚCH DOPRAVNÍCH NEHOD	94
9.1.4 POLOHA OSOBNÍHO AUTOMOBILU VE VODĚ	98

9.2 ZPĚTNÉ ODVÍJENÍ NEHODOVÉHO DĚJE A DOPŘEDNÉ ŘEŠENÍ	98
9.3 ŘEŠENÍ PRŮBĚHU DĚJE V PROSTORU A V ČASU	99
9.3.1 DIAGRAM DRÁHA X ČAS	99
9.3.2 ŘEŠENÍ MOŽNOSTI ODVRÁCENÍ STŘETU	105
9.3.3 ŘEŠENÍ VLIVU RYCHLOSTI NA VZNIK NEHODOVÉ SITUACE	105
9.3.4 DIAGRAM DRÁHA X RYCHLOST	105
9.3.5 BOČNÍ PŘEMÍSTĚNÍ VOZIDLA A JÍZDA V OBLOUKU	108
9.3.6 VYUŽITÍ PŘEVÝŠENÉHO PODÉLNÉHO PROFILU	110
9.3.7 REAKČNÍ DOBA	114
9.3.8 VLIV OPOŽDĚNÍ POČÁTKU BRZDĚNÍ NA RYCHLOST NÁRAZU	116
9.3.9 VLIV ZVÝŠENÍ RYCHLOSTI NA RYCHLOST NÁRAZU	117
9.3.10 POTŘEBNÁ PŘESNOST A MOŽNOSTI NUMERICKÉHO ŘEŠENÍ	117
9.3.11 POHYB PO STŘETU - VÝBĚHOVÁ ANALÝZA	118
9.3.12 MEZE MOŽNOSTÍ ZNALECKÉ ANALÝZY	118
9.3.13 PODMÍNKY PRO SPRÁVNOU APLIKACI (PODPORU) PC PŘI ANALÝZE DOPRAVNÍCH NEHOD	123
10. INTERAKCE S PROSTŘEDÍM	126
10.1 SILNICE, JÍZDNÍ PÁS (VOZOVKA), KRAJNICE	126
10.2 JAK SE UDÁVÁ SKLON VOZOVKY	127
10.3 ADHEZE PŇEUMATIK V ANALÝZE SILNIČNÍCH NEHOD	127
10.4 METEOROLOGICKÉ POJMY	127
10.5 VZNIK A LOKALIZACE NÁLEDÍ	130
11. SPECIÁLNÍ OTÁZKY	133
11.1 PŘIMĚŘENÁ RYCHLOST JÍZDY	133
11.2 POSOUZENÍ REAKCE A JEDNÁNÍ ÚČASTNÍKŮ DOPRAVNÍ NEHODY	133
11.3 ZTRÁTA KONTROLY NAD VOZIDLEM	136
11.4 PROBLEMATIKA ODBOČOVÁNÍ	139
11.5 KDO ŘÍDIL VOZIDLO?	141
11.6 FINGOVANÉ NEHODY	146
11.7 STŘET U „STŘEDU ŠÍŘKY“ VOZOVKY	153
11.8 ZAJIŠTĚNÍ NÁKLADU	154
11.9 BEZPEČNÝ BOČNÍ ODSUP	154
11.10 URČENÍ VIDITELNOSTI V DOBĚ NEHODY	155
11.11 CHODCI A SOUMRAK	158
11.12 OMEZENÍ VÝHLEDU Z AUTOMOBILU	159
11.12.1 PROBLEMATIKA LEVÉHO A-SLOUPKU	160
11.12.2 PROBLEMATIKA PRAVÉHO A-SLOUPKU	161
11.12.3 PROBLEMATIKA LEVÉHO B-SLOUPKU	162
11.12.4 PROBLEMATIKA PRAVÉHO B-SLOUPKU	162
11.12.5 OMEZENÍ VÝHLEDU Z MÍSTA ŘIDIČE NÁKLADNÍHO VOZIDLA	162
12. USPOŘÁDÁNÍ KOMUNIKACE VE VZTAHU K DOPRAVNÍM NEHODÁM	166
12.1 PRÁVNÍ A TECHNICKÉ PŘEDPISY TÝKAJÍCÍ SE POZEMNÍCH KOMUNIKACÍ	166
12.2 DOBA TRVÁNÍ NEHODOVÉ SITUACE DO STŘETU	169
12.3 ZÁVADY KOMUNIKACÍ ZJIŠTĚNÉ ZE ZNALECKÝCH POSUDKŮ	170
12.3.1 SMĚROVÉ VEDENÍ TRASY	170
12.3.2 VÝŠKOVÉ VEDENÍ TRASY	171
12.3.3 PROSTOROVÉ VEDENÍ TRASY	172
12.3.4 KŘIŽOVATKY	172
12.3.5 ROZHLEDOVÉ POMĚRY	174
12.3.6 PŘÍČNÝ SKLON VE SMĚROVÉM OBLOUKU	175

12.3.7	PODÉLNÝ SKLON	175
12.3.8	KLOPENÍ VOZOVKY	175
12.3.9	ODVODNĚNÍ	175
12.3.10	DOPRAVNÍ ZNAČENÍ	176
12.3.11	POVRCH VOZOVKY	176
12.3.12	DALŠÍ ZÁVADY	176
12.3.13	DALŠÍ OKOLNOSTI	177
12.3.14	PROSTOR KOMUNIKACE	177
12.4	KOLIZNÍ DIAGRAMY	178
12.5	PŘECHODY PRO CHODCE A MÍSTA PRO PŘECHÁZENÍ	178
12.6	NEDÁNÍ PŘEDNOSTI NA KŘÍŽOVATCE	180
12.7	SVISLÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ (SDZ), ZNAČKY NAD VOZOVKOU	181
12.8	VODOROVNÉ DOPRAVNÍ ZNAČENÍ (VDZ)	184
12.9	SMĚROVÉ SLOUPKY	185
12.10	DĚLICÍ A SMĚROVACÍ OSTRŮVKY	186
12.11	NEHODY PŘI PŘEDJÍždĚNÍ	186
12.12	SMĚROVÉ, ÚDOLNICOVÉ A VRCHOLOVÉ OBLOUKY	186
12.13	ŽELEZNIČNÍ PŘEJEZDY	187
12.14	KLUZKOST VOZOVEK	189
12.14.1	PROTISMYKOVÉ VLASTNOSTI POVRCHU VOZOVKY	190
12.15	NEROVNOSTI POVRCHU VOZOVKY	191
12.16	MŮŽE ŘIDIČ PŘEDVÍDAT ZÁVADU KOMUNIKACE?	192
12.17	NÁRAZY NA PEVNÉ PŘEKÁŽKY	193
12.17.1	STROMY	193
12.17.1.1	KLADY VÝSADBY ZELENĚ PODÉL PK	193
12.17.1.2	ZÁPORY VÝSADBY ZELENĚ PODÉL PK	194
12.17.1.3	STROM JAKO PEVNÁ PŘEKÁŽKA U PK	194
12.17.1.4	VEGETACE JAKO PŘEKÁŽKA V ROZHLEDU	199
12.17.2	SLOUPY	199
12.17.3	PLOTY, STĚNY A ZDI	200
12.17.4	PROPUSTKY	200
12.18	NEVHODNÉ VEŘEJNÉ OSVĚTLENÍ	202
12.19	REKLAMNÍ ZAŘÍZENÍ	202
12.20	SVĚTELNÉ SIGNALIZAČNÍ ZAŘÍZENÍ (SSZ)	202
13.	SENIORŮ	205
	DOSLOV – ĚTIKA A OBJEKTIVITA ZNALCE	206
	LITERATURA	209